

CENY OGŁOSZEN: Przed tekstem wiersz milimetry mk. 2500 — na III stronie mk. 1000. — IV mk. 700. Tekst inadesłane m. 3000. — Drobne ogłoszenia od mk. 500 do 1000 za wyraz. Najmniej 10000 mk. Ogłoszenia pozamiejscowe o 50 %, zagraniczne 100 %, drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez poprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Adres dla listów i depesz
„ISKRA” Sosnowiec.
Konto czekowe P. K. O.
Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:

marek 45000.

Zobowiązaniem miesięcznym
mk. 50.000.

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową mk. 55.000.

Z przesyłką pocztową
mk. 55.000 miesięcznie.

Zagranicą mk. 60.000.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec. REDAKCJA: Piłsudskiego 4. telef. 64.
ADMINISTRACJA: Dąblińska 1, tel. 73.

Będzin, Małachowskiego 7.

Dąbrowa, Sobieskiego 8. Telefon 73.

Niżej wymienieni robotnicy, od chwili katastrofy na kopalni Reden w dniu 21-ym września 1923 r. nie zgłaszają się na kopalnię Reden i dotąd brak o nich wszelkich wiadomości:

Nr.	NAZWISKO i IMIĘ	ROK URODZENIA	ZAJĘCIE	STAN RODZINNY	ADRES
1	Baran Franciszek II.	1883		żonaty, 2 dzieci	Dąbrowa Dębinki Nr. 7
2	Baran Jan I.	1896		kawaler	„ Baraki Nr. 18
3	Czernik Karol	1882		żonaty, 1 „	„ ul. Preczewska Nr. 8
4	Gajda Franciszek	1893		wdowiec, 1 „	„ ul. Kr. Jadwigi Nr. 10
5	Jabłoński Adam	1889		żonaty, 2 „	„ ul. Błotna Nr. 7
6	Juszczak Władysław	1905			„ ul. Sławkowska Nr. 20.
7	Syposz Piotr	1886			„ Dębinki Nr. 10

Zarząd Franko-Rosyjskiego Towarzystwa Górniczego prosi, aby zainteresowani, względnie posiadający jakiekolwiek wiadomości o wyżej wspomnianych robotnikach zechcieli zgłaszać się do biura tegoż Towarzystwa w Dąbrowie Górniczej przy ul. Kr. Jadwigi Nr. 2 w celu udzielania Zarządowi wiadomości.

344-1

FRANKO-ROSYJSKIE TOWARZYSTWO GÓRNICZE w Dąbrowie.

Kino „SFINKS”

Od poniedziałku 24-go do 30-go
Głośny dramat w 12-tu aktach p. t.

„Hrabina Paryża”

1-sza seria p. t. „TRAGEDJA MIŁOŚCI”
w roli głównej MIA MAY, Emil Janings, Erika Glessner,
Gajdarow. 1 seans punkt. o 5¹/₂, II o 7¹/₂, III o 9¹/₂.

BACZNOŚCI!

Wkrótce ukaże się słynny 2 serjowy film p. t.
„Szał zemsty” czyli ZAKŁĘTY DOM.

Dr. H. Grodziński

b. lekarz szpitala chorób
wenerycznych i skórnych

Choroby weneryczne, skór-
ne i włosów.

Przyjmuje od 10—2 i 6—8.

Panie 5—6.

SOSNOWIEC, Kowalska 2 m. 7 (2 p.)

Dr. LUFTSPRINGER

Choroby: skórne, włosów,
weneryczne, (niemoc płciowa).

Analizy mikroskopowe.

Leczenie lampą kwarcową.

Przyjmuje 9—12 i 6—8. Panie 5—6
w niedzielę i święta od 10 do 12.

SOSNOWIEC, ulica Modrzewowska Nr. 39, II p.

MEDALEM SREBRNYM nagrodzone GAŚNICE

krajowe, patentowane dostarczają

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE „Dr. Ludwik Zieliński”

Warszawa, Jerozolimska 23. Tel. 53-62 i 258-52.

Wspomnienia.

Sosnowiec, 28 września.

Wśród zdenerwowania, jakie ujawnia się w społeczeństwie, na skutek tego, że naprawa musi iść powoli i gruntownie, warto przypomnieć niedawne jeszcze, nas wszystkich obchodzące wypadki, które zaszły od chwili wskrzeszenia państwa polskiego. Zdenerwowanie to umie opozycja skierować na wygodne jej tory. Chodzi

o to, żeby ostudzić zapał do pracy nad naprawą, ażeby zamącić zgodę i jedność w narodzie, a przede wszystkim, ażeby poderwać zaufanie do rządu polskiej większości.

Przypomnijmy sobie, czy nieszczęście spadku marki w ostatnich dniach o kilka punktów może się porównać z tragedią przelanej krwi na-

szej młodzieży pod Kijowem? Czy bolączka drożyzny cukru i węgla może być porównana ze stratą tylu istnień ludzkich w wojnie niepotrzebnej przez b. wodza prowadzonej? Czy fakt wywozu paru wagonów zboża w czerwcu może się porównać z faktem wywozu setek tysięcy wagonów towaru bez cła zagranicę w ciągu 4 lat ubiegłych? Czy fakt pewności regulowania finansów państwa, w obecnej chwili niewątpliwy, może się porównać z faktem niepewności nie tylko sytuacji skarbowej, a wogóle bytu państwa w

czasie rządów lewicy? Czy fakt istnienia szeregu ustaw podatkowych i napiwu gotówki z podatków może się porównać z niepewnością gospodarki skarbowej, z niepewnością i małością dochodów skarbowych za rządów lewicy? Czy fakt wzrostu autorytetu państwa polskiego za rządów większości polskiej może się porównać z zaliczeniem Polski do „państw sezonowych” za rządów Piłsudskiego i jego adherentów? Czy fakt objęcia przez polaków rządów w ręce może się porównać z rządami żydostwa za rządów lewicy?

Musimy zdać sobie sprawę z tego, że wiele już w Polsce zrobiono, że dzięki obecnemu rządowi już bliscy jesteśmy naprawy państwa, że dzięki pracy stronnictw narodowych bardzo już daleko posunęliśmy się w ustaleniu charakteru państwa pol-

skiego, jako mocarstwa europejskiego, rządzącego się prawami i rządzanego przez prawych właścicieli t. j. polaków.

Przypomnijmy sobie, jak niepewnie przedstawiała się przyszłość Polski, jak niepewni byliśmy swego jutra, jak dalecy byliśmy od istotnego obrazu państwa europejskiego za lat ubiegłych.

Jeszcze za rządów gen. Sikorskiego przyszłość Polski przedstawiała się zupełnie ciemno. Nikt nie wiedział na czym się ten państwowy rozgardiasz skończy, jaki los będzie udziałem Polski za miesiące 12. Obecny zaś rząd zdolen jest naprawę przeprowadzić. Rozumie i czuje to lewica, która domaga się na gwałt zwołania sejmiku. Czują to socjaliści, wyzwolenicy i mniejszości narodowe, że wszystko ma się ku lepszemu. Ale w tej

właśnie chwili poczuł również żegdyby dali rządowi spokojnie przeprowadzić naprawę i odnieść tryumf, w tej właśnie chwili stronnictwa lewicowe utraciłyby wszystkich członków i wszystkich swych wyborców.

Czynią więc wyrafinowany manewr. Krzyczą, że państwo się wali, że jeszcze nigdy nie było tak źle i jednocześnie domagają się zwołania sejmu, ażeby potem wotumanione jednostki wmówić, że oni to w krytycznej chwili uratowali państwo, bo, bez zwołania sejmu, upadłoby.

Stronnictwa narodowe chcą zadowolić żądania i dlatego zgadzają się na zwołanie sejmu nawet w takim terminie, jaki lewica podyktuje, bo stronnictwa dzisiaj rządzące nie obawiają się odpowiedzialności ani przed sejmem, ani przed narodem, wiedząc dobrze, że ciężkie chwile naprawiania należy przejść z zaciśniętymi ustami, przetrwać, a naprawa przyjdzie. Nie dla sławy i uznania obecny rząd pracuje, ale dla dobra Polski. Taka praca zawsze wyda dobre rezultaty.

województwo ślączy, na wzgórzu położony duży plac czworoboczny. Gmach województwa i sejmu mieścić się ma w środku tego placu, przestrzeń zaś naokoło przeobrażoną zostanie na ogród publiczny. Województwo rozpięło konkurs na budowę gmachu i w stosunkowo bardzo krótkim czasie nadeszło aż 67, przeważnie bardzo cennych prac, z których 1 nagrodę (6000 złp.) uzyskał projekt trzech architektów krakowskich: Kazimierza Wyczynskiego, twórcy monumentalnego gmachu polskiej krajowej kasy pożyczkowej w Krakowie i autora wielu innych projektów, odznaczonych wysokimi nagrodami — i architektów Piotra Jurkiewicza i Stefana Żeleńskiego.

Projektowany gmach województwa i sejmu tworzy olbrzymi czworobok o 4 potężnych narożnych pilonach, uwieńczony attyką z bogato rzeźbionym fryzem. Front zwrócony jest ku projektowanemu ogrodowi publicznemu, skąd wchodzić się będzie do gmachu po szerokich schodach.

Wszystkie nagromadzone lub dla ich wartości artystycznej zakupione prace razem w liczbie aż 14 wystawiono w obecnej sali sejmu śląskiego na widok publiczny.

Aleksy Pająk.

Więści ważne.

(Z wczorajszych pism i depesz).

— Ludowy komisariat spraw zagranicznych złożył rządowi japońskiemu kategoryczny protest przeciwko nieprzyjęciu statków sowieckich, zaprzeczając bezwarunkowo, jakoby na pokładzie statku „Lenin” znajdował się miała literatura komunistyczna.

— Ministerjum spraw zagranicznych ogłasza, że wiadomości nadeszłe z Bułgarii o rozruchach rewolucyjnych w tym kraju są zdaje się mocno przesadzone.

Według tych wiadomości, prezydent Cankow uciekł z Sofji, ale niestety wpadł w ręce powstańców. Późniejsze wiadomości mówią o tem, jakoby król Borys usiłował na aeroplanie uciec z Bułgarii i jakoby wpadł w ręce komitetu macedońskiego. Według innej wersji król Borys odleciał na samolocie w niewiadomym kierunku.

— Prowincję Kerman i Khorasak w Persji nawiedziła rano katastrofa trzęsienia ziemi. Pierwsze wstrząśnienie trwało 2 minuty. W ciągu półtorej godziny naliczono dalsze 4 wstrząśnienia. Szkody wyrządzone są bardzo znaczne. Kilka wiosek uległo całkowitemu zniszczeniu. Według dotychczasowych obliczeń 123 osoby poniosły śmierć oraz kilkaset osób odniosło rany.

— Komisarz finansowy Sokólników po powrocie z Niemiec — dokąd jeździł dla porozumienia się z ministrem finansów i szeszy Hilferdingem oświadczył, że rozporządzenie rządu niemieckiego z r. 1919, na mocy którego zabroniony był wóz waluty sowieckiej do Niemiec, w najbliższym czasie zostanie cofnięte i w ten sposób konflikt walutowy między Rosją i Niemcami będzie zlikwidowany. Gdyby zaś rząd niemiecki nie cofnął poważnych zarządzeń — Rosja zastosuje represje, niedopuszczając wwozu marek niemieckich do Rosji.

— Sprawa Fiume posunęła się o tyle naprzód, że premierzy obu państw spotkali się wkrótce w Abacji, celem ostatecznego rozwiązania kwestji Fiume w drodze porozumienia ze specjalnem uwzględnieniem stosunków ekonomicznych mię-

dzy Włochami a Jugosławją. W zamierzeniu tem oba rządy poparte będą niewątpliwie przez parlamenty swoich państw. Podstawą porozumienia będzie prawdopodobnie zasada używania Fiume, jako punktu wspólnych wysiłków gospodarczych obu krajów, przyczem Włochy miałyby dostarczać miastu uzdolnionych pracowników, Jugosławia zaś surowców.

— Biuro Reutersa donosi, że w pobliżu Simla, przy wytykaniu granicy rosyjsko-perskiej, przyszło do starcia między Rosjanami a Persami, przyczem 4 persów zabito.

— Sledztwo, prowadzone od kilku dni w Siedmiogrodzie w sprawie odkrytego spryskiwania faszystowskiego, ujawniło, że spryskiwanie nie ograniczyło się do Siedmiogrodu i Banatu, ale rozszerzyło się na całą Rumunię. Planowano również zamach stanu w Bukareszcie i miało obchodzić wojskiem wszystkie ministerja, koszar w Bukareszcie jako też w większych miastach prowincjonalnych. Faszysty chcieli dokonać zamachu w czasie pobytu króla w Temeszwarze, co wynika z dokumentów znalezionych u kilku wysokich generałów i polityków.

— „Voss. Ztg.” omawia wiadomości, jakoby w czasie bliskiego pobytu prezydenta Masaryka w Paryżu miał być zawarty i podpisany nie tylko układ polityczny francusko-czeski, lecz także konwencja wojskowa. Omawia też pogłoski, że Millerand, który w najbliższym czasie odda wizytę Masarykowi w Pradze, bezpośrednio potem uda się do Warszawy.

Z kraju.

Hołd pośmiertny. Jeden z najzasłuższych polskich mężów stanu, wielki patriota i działacz narodowy w okresie przed i po powstaniowym Andrzej hr. Zamojski, doczeka się należnego mu pośmiertnego hołdu i uczczenia.

Andrzej Zamojski zmarł w Krakowie w r. 1874 jako wgnaniec przesładowany przez rząd rosyjski i tu został pochowany. Syn zmarłego Zdzisław hr. Zamojski, spełniając ostatnie życzenie ojca, postanowił śmiertelne szczątki tegoż przewieźć z Krakowa do Warszawy i tam złożyć obok zwłok żony jego w katakumbach kościoła św. Krzyża. Zamiar przeniesienia zwłok jednej z wido-myh głów ruchu narodowego r. 1863 do Warszawy istniał od dawna, wszelako zabór rządu rosyjskiego stał temu na przeszkodzie. Obecnie postanowiono obchód pogrzebowy połączyć z hołdem pośmiertnym uczczeniu pamięci jednego z najgorętszych patriotów polskich. Sprawę tę ujął w ręce komitet obywatelski, w skład którego weszli przedstawiciele miasta Warszawy i całego szeregu instytucji społecznych. Na honorowego prezesa komitetu zaproszono M. Dubieckiego z Krakowa ostatniego z żyjących członków rządu narodowego 1863 r.

Eksplzja granatu. W Ponitwie pod Gródkiem Jagiellońskim zdarzył się straszny wypadek, który pociągnął za sobą trzy ofiary. Oto 30 letni Jan Janowski idąc do lasu znalazł na polu granat, który wraz z 15-letnim Iwanem Pinczakiem i 13-letnim Stefanem Żelaznym próbował rozebrać. Jeden z chłopców uderzywszy siekierą przyniesioną przez Janowskiego w zapal granatu spowodował wybuch. Skutki tej eksplozji okazały się straszne. Pinczaka rozerwało na ka-

walki, Janowskiemu urwało jedną nogę, zaś Żelaznemu obie. Janowski w kilka chwil później, skutkiem upływu krwi zmarł.

Zbrodniczy ojciec i 12-letnia podpalaczka. We wsi Parchacz 12-letnia córka gospodarza Emilja Pelech, pobita przez gospodarza Gawelka, który ją ukarał za kradzież owoców w jego sadzie, podpaliła budynki gospodarskie Gawelka, który poniósł z tego powodu stratę na 230 milionów. Do zbrodni tej namówił ją ojciec. Kiedy powiedziała, że dom Gawelka już się pali, ojciec rozkazał jej podpalić zabudowania drugiego gospodarza. Dziewczyna usłuchała i podpaliła dalsze cztery budynki. Szkody stąd powstałe wynoszą pół miljaru marek.

Automobilowy wypadek prezydenta Rzplitej. W powrotnej drodze prezydenta Rzeczypospolitej ze Spały do Belwederu zdarzył się wypadek, który szczęśliwym zbiegiem okoliczności nie spowodował żadnych poważnych następstw. Mianowicie w czasie przejazdu przez Aleje Ujazdowskie, pękła opona u samochodu prezydenta, a następnie złamała się obręcz u koła, które części uderzyła przechodzącą dziewczynkę tak, że dziewczynka upadła. Samochód zatrzymał się, a prezydent zainteresował się dzieckiem, któremu na szczęście nic złego się nie stało, prócz tego, że doznała ona lekkiego obrażenia cieleśnego. Obdarzone czekoladkami dziecko udało się do domu.

Miljard osiemset milionów — w dorożce. Michał Sobański, wysiadając z dorożki przed domem, gdzie zamieszkuje w Alejach Ujazdowskich Nr. 11, pozostawił na siedzeniu dorożki pudełko podłużne skórzane, zawierające bransoletkę z kwadratowym platynowym zegarkiem.

Wewnątrz pudełka był napis: „Cartier, Paris” na odwrotnej stronie zegarka napis: „Michał Sobański — 7.11.1914 r.” Brylanty tworzyły napis: „Dziękuję za godziny szczęścia”.

Wartość zgubionego zegarka p. Sobański ocenia na 1,800,000 000 marek. Za odnalezienie zegarka poszkodowany przeznacza 15 milionów marek.

Hurtownia spółek spożywców w Poznaniu. Nazwa „Ha-Es-Es” znana jest dziś popularnie wszędzie jak daleko sięga pojemność rynku krajowego. Świadczy to wymownie na korzyść hurtowni spółek spożywców jej wytworów i towarów, których zbytem się trudni. Hurtownia spółek spożywców w Poznaniu odpowiednio do swej popularności wzrasta w potęgę i obejmuje coraz to dalsze i nowe działy wytwórczości, coraz to dalsze i szersze tereny dostawcze. „Ha-Es-Es”, to jedno z najważniejszych krajowych przedsiębiorstw wytwórczo-handlowych. Dzięki staraniom i zabiegom kierownictwa, dział produkcji z dziedziną spożywczej rozszerzonym został znowu znacznie przez przejęcie fabryki kawy słodowej, w Pniewach, którą wzięwszy pod swój zarząd zreorganizowano i dostosowano do wszelkich wymagań higieny, czasu i produkcji masowej. Spółka wypuściła w ostatnim czasie na rynek „Ha-Es-Es” — kawę słodową na której opakowaniu widnieje wizerunek ks. patrona Wawrzyniaka. Nie chęć zwykłego naśladownictwa opakowania niemieckiego, lecz zasługi tego wielkiego duszpasterza i obywatela jakim był ks. patron Wawrzyniak pobudziły zarząd do uwidocznienia wizerunku jego na opakowaniu. Ks. patron Wawrzyniak pobudził i uzdrowił w społeczeństwie zmysł oszczędności, uzdro-

List z Górnego Śląska.

Sprawa wymiany robotników. — Antyniemieckie manifestacje na Śląsku Opolskim i okrzyki na cześć Polski. — Filoniemiecki magistrat i rada miejska w Katowicach. — Ślaskie żądanie b. powstańców. — Budowa wspaniałego gmachu dla województwa i sejmu.

Katowice, 26 września.

(Od naszego korespondenta górnośląskiego).

Wymiana robotników, pracujących w województwie śląskiem a zamieszkałych na Śląsku Opolskim i odwrotnie, pracujących w Opolskiem a zamieszkałych w województwie śląskiem, mimo, że już przeszło rok minął od czasu podziału Górnego Śląska, tylko bardzo słabo postępuje naprzód, przyczem należy zauważyć, że podczas gdy Niemcy w przyspieszonym tempie wydalają robotników, zamieszkałych w województwie ale zatrudnionych w niemieckiej części Śląska, robotnicy niemieccy, zamieszkali w Opolskiem ale tutaj zatrudnieni, żadną miarą nie chcą opuścić swych, zresztą dobrze płatnych, stanowisk. Urzędowo stwierdzono, że z zatrudnionych w województwie w styczniu r. b. 13672 robotników z Opolskiego pozostawało tu dnia 15 sierpnia jeszcze 11171 robotników, podczas gdy z zatrudnionych w styczniu na Śląsku Opolskim 9697 robotników z województwa pozostawało tam w dniu 15 sierpnia już tylko 4732. Z Opolskiego wycofano zatem 50 proc. ogółu zatrudnionych tam robotników z województwa, gdy w tym czasie ze Śląska polskiego wycofano tylko 18 proc. ogółu robotników, zamieszkałych na Śląsku Opolskim.

Wymianę robotników w znacznym stopniu utrudnia chaos gospodarczy i ciężkie warunki zarobkowe, obecnie panujące w Niemczech. Wytworzyła się tam na tem tle taka atmosfera, że na Śląsku Opolskim nawet najzawzięci Niemcy, którzy w okresie plebiscytowym najwięcej wyzywali na Polskę, obecnie przeklinają swój do niedawna tak kochany „Vaterland” i najchętniej widzieliby, gdyby wkroczyło wojsko polskie i zajęło cały kraj aż poza Opole. To życzenie Niemców znalazło swój wyraz w fantazyjnych wprost pogłoskach, nie wiadomo skąd pochodzących i przez kogo rozszerzanych, ale całymi tygodniami kursujących w Bytomiu, Gliwicach, Zabrze i t. d., o rzekomem bliskim powstaniu na Śląsku Opolskim, to znów o zamiarze wkroczenia tam oddziałów powstańczych z województwa i t. p. Nawet poważni Niemcy całkiem serjo komentowali możność takiego załatwienia się z niedolą na Śląsku Opolskim. Ze uczucia dla „Vaterlan-

du” znacznie tam oziębiły na korzyść Polski, świadczą m. i. zło-wrogi okrzyki, wznoszone podczas ostatnich demonstracji ulicznych w Gliwicach i Bytomiu pod adresem rządu niemieckiego i Niemiec wogóle. Z pośród demonstrantów, do rozpacz doprowadzonych z powodu szalonej drożyzny i niewystarczających na utrzymanie zarobków odzywały się głosy, jak: „Hoch Polen — nieder mit Schupol!” (niech żyje Polska, precz z policją!) lub: „Wir spukken auf die Berliner Zettel, wir wollen Brot aus Polen!” (plujemy na papierki berlińskie, my chcemy chleba z Polski).

Jak wrogo tymczasem odnoszą się do wszystkiego co polskie Niemcy, mieszkający w województwie śląskiem! Magistrat miasta Katowic, składający się w znacznej większości z Niemców, chociaż burmistrzem jest polak, niedawno temu powierzył zarząd nad gazownią miejską niemieckiej „Dessauer Gesellschaft”, podczas gdy np. warszawska rada miejska w tych dniach temu samemu towarzystwu postanowiła odebrać zarząd gazowni warszawskiej. Większość niemiecka rady miejskiej w Katowicach stale odrzuca projekt połączenia sąsiednich gmin z Katowicami, obawiając się przewagi polskiej w stworzonych tym sposobem „Wielkich Katowicach”.

Sprawą powyższą zajmował się także związek b. powstańców śląskich na ostatnim zjeździe delegatów związku na powiaty katowicki i król-hucki, odbytym w niedzielę ubiegłą w Katowicach. Na zjeździe uchwalono rezolucję o jednolitym froncie polskim przy wyborach do rady miejskiej w Katowicach i rezolucję, wzywającą urząd wojewódzki, aby połączył z Katowicami sąsiednie miejscowości. Na zjeździe oznajmiono też, że związek w najbliższym czasie zacznie wydawać własny organ p. t. „Powstaniec Śląski”.

Ozdobą Katowic będzie kiedyś niewątpliwie gmach wojewódzki, którego budowa rozpocząć się ma na przyszłą wiosnę. W gmachu tym mieścić się ma urząd wojewódzki ze swymi oddziałami i sejm śląski. W przewidywanu budowy nowego gmachu dla województwa i sejmu zakupiło

wil i wzmocnił naszą gospodarkę finansową, która choć ujarzmiona w niewoli, stawiała się potężną. Ks. patron uzdrowił nasze siły gospodarcze — niech więc utrwała się w pamięci społeczeństwa wizerunek jego, umieszczony na opakowaniu kawy słodowej używanej przez wszystkich jako napój zdrowia.

Kronika. Kalendarzyk.

28

Piątek.

Dziś Wacława Kr.
Jutro Michała Arch.
Wsch. słońca 5,52
Zach. „ 5,50

Wiec narodowy. W środę ubiegłą o g. 8 i pół wieczorem odbył się w Dąbrowie Górnej w sali teatru „Kometa” tłumny wiec, zorganizowany przez zw. lud. narodowy, pod przewodnictwem p. Stadnickiego. Referat o sytuacji politycznej wygłosił poseł dr. Falkowski, poczem uchwalono jednomyślnie poparcie rządowi i pełne zaufanie dla klubu związku ludowo-narodowego.

Gdzie jest komisja? Od ul. Sławkowskiej idąc w kierunku Flory głębokie rowy, wypełnione cuchnącą cieczą. Rozsadniki tej zarazy nigdy nie są oczyszczane, to też powietrze przy ulicy tej tak zatrute, iż mieszkańcy nie mogą okien otwierać. Podobno w Dąbrowie istnieje komisja sanitarna i dziwić się należy, iż pomimo ciągłych skarg mieszkańców, nikt dotąd się tem nie zajął.

Po katastrofie. Stosownie do ogłoszenia zarządu, wczoraj wznowiono pracę na kopalni „Reden” i wszyscy robotnicy zostali zatrudnieni.

Praca przy gaszeniu ognia trwa bez przerwy i tamy ochronne wznoszone są już w siedlisku pożaru, poczem nastąpi zamknięcie robót zagrożonych.

Dotychczas ustalono, iż brak jest jeszcze 11 robotników i jest to prawdopodobnie cyfra ostateczna.

Omawiając stale tę straszną katastrofę, która głośnym echem odbiła się w całej Polsce, należy poruszyć działalność pewnych jednostek w Dąbrowie.

Osobnicy ci, urodzeni w niewoli a wychowani w upodleniu, rozpowszechniają wersję, iż wszelkiego rodzaju składki i ofiary na pomoc doraźną dla rodzin pozabitych są niepotrzebne, bowiem pomoc tą inaczej winna być zorganizowana.

Na szczęście, kretynizm należy do dość rzadkiej choroby i znanej jako obciążenie dziedziczne, społeczeństwo zaś wypowiedziało swój pogląd, składając wielomilionowe datki na wspomniany cel.

Na co pójść składane sumy? Powstała tu i ówdzie komitety niesienia pomocy rodzinom po ofiarach katastrofy na Redenie, składane z taką ofiarnością przez całe społeczeństwo sumy często bardzo poważne, nie mają zamiaru wręczać pieniędzy tych bezpośrednio rodzinom poległych, zabezpieczeniem bowiem bytu wdów i sierot zajmie się zarząd kopalni, pieniądze zaś, składane przez społeczeństwo utworzą fundusz stypendjalny, odpowiednio zabezpieczony od spadku waluty, z którego będą korzystały dzieci po zmarłych, oddane do szkół.

W ten sposób posiadają one trwałe choć częściowe tylko zaopiekowanie w zamian za stratę, jaką ponieśli.

Walka ze spekulacją. W związku z zarządzeniami przez władze administracyjne represjami w stosunku do lichwiarzy i spekulantów, nadzwyczajny komisarz do zwalczania drożyzny porozumiał się z ministrem sprawiedliwości w kwestii ściślejszej współpracy z organami administracyjnymi.

Minister sprawiedliwości wydał okólnik do pp. prokuratorów przy sądach apelacyjnych i sądach okręgowych, w którym stwierdzając na wstępie rozpanoszenie się spekulacji ze strony osobników, wyzyskujących obecne stosunki na rynku handlowym, zwraca uwagę urzędom wymiaru sprawiedliwości na konieczność bezwzględnego zwalczania tak zwanej lichwy wojennej. Ponadto przypomniał minister poprzednie swoje okólniki w przedmiocie surowego ścigania przestępstw na tle lichwy i zalecił ściśle stosowanie się do nich, oraz wyzyskanie całej surowości prawa wobec karygodnej spekulacji.

Delegacja zgromadzeń rzemieślniczych. Onegdaj w magistracie odbyło się zebranie starszych i podstarszych wszystkich cechów w Sosnowcu. Zebranie zajął prez. miasta Michael, przyczem przedłożył zebranym regulamin delegacji zgromadzeń rzemieślniczych.

Zgodnie z regulaminem w zakres działalności tej delegacji będą wchodziły zabiegi około rozwoju szkolnictwa zawodowego, podniesienie rzemiosła, starania nad polepszeniem bytu rzemieślników, oraz nadzór nad działalnością cechów i wreszcie obrona potrzeb przemysłu rzemieślniczego. Po dyskusji zebrani przyjęli do wiadomości regulamin, konstatając z zadowoleniem, że obecny zarząd miasta bardzo interesuje się sprawami rzemieślniczymi. Następnie zebranie, celem dokonania wyboru członków delegacji, w której skład wejdzie 6 przedstawicieli oraz 3 kooptowanych przez nich poważnych obywateli Sosnowca, odbędzie się w nadchodzący poniedziałek o godz. 8 wieczorem.

Lichwa kartoflana. Za pobieranie nadmiernych cen za kartofle został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej Błażej Wilczyński z Sosnowca.

Za brak wagi przy sprzedaży chleba w piekarni Feliksa Sakali w Wojkowicach sąd pokoju III okręgu w Sosnowcu skazał wczoraj Sekala na 2 mil. mk. grzywny lub 2 mies. aresztu.

Wyzwolenie. We wtorek ub. komisja egzaminacyjna cechu ślusarzy w Sosnowcu w obecności komisarza cechowego wyzwoliła na czeladników następujących uczniów: Franciszka Kleszcza i Aleksandra Święcickiego.

Przejechanie. Na ulicy Staszycza w Sosnowcu, woźnica Józef Janikowski najechał na 8-letniego chłopczyka syna Pawła Rydia. Chłopczyk uległ zgnieceniu klatki piersiowej; przewieziono go do szpitala na kurację. Woźnicę pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Zniwo śmierci. Na kop. t-wa grodzieckiego został zabity prądem elektrycznym 60-letni Wincenty Adamus.

— Na kop. „Czeladź” przy przyrządzaniu zaprawy betonowej spadającym sitem został zabity 17-letni Teodor Kędzior.

Z teatru.

Dziś wieczorem odbędzie się jeneralna próba z „Mazepy” w obecności prasy i komisji teatralnej próba ta odbędzie się w kostiumach, dekoracjach i pełnej charakterystyce. Wogóle, jak wi-

MEBLE

domowe i biurowe,
jadalnie, sypialnie,
gabinety, tylko
w dobrym gatunku

PIAST

Ceny bez konkurencji — wybór olbrzymi. BĘDZIN.

383

dać z odbywających się prób towarzystwo skompletowane na sezon tegoroczny przewyższa lata ubiegłe. Jutrzejsze inauguracyjne przedstawienie zainteresowało szerszy ogół, to też sala będzie przepelniona po brzegi. Początek przedstawienia o g. 8 wiecz.

Niedziela „Mazepa” ukaże się po raz drugi z udziałem pierwszego tragika sceny polskiej Stanisława Knake-Zawadzkiego w roli wojewody.

Dąbrowa — „Mazepa” W nadchodzący poniedziałek teatr sosnowiecki wystawia arcydzieło literatury polskiej Juliusza Słowackiego „Mazepa” z Stani. Knake-Zawadzkiego na czele.

Sprzedaż biletów na powyższe przedstawienia rozpoczęła w dziennej kasie, w pawilonie ogrodników od godz. 10 rano do 1 i od 3 do 6; w Dąbrowie w cukierni. p. Pietrzaka.

TELEGRAMY.

(Przez telefon).

Ministerjum przemysłu i handlu o katastrofie na kopalni „Reden”.

„Warszawa, 27 września.

Ministerjum przemysłu i handlu ogłosiło komunikat urzędowy o katastrofie na kop. „Reden”. W komunikacie tym czytamy, co następuje: W 3 cim pokładzie redenowskim od pochylni 4 tej pola zachodniego, na głębokości 120 metrów, prowadzone były roboty w celu zbicia się z rozpoczętym dawniej chodnikiem od pochylni 3-ej. Dn. 20 b. m. na drugiej zmianie o godz. 4 pp., wskutek przebiecia ślany z przodu, począł wydobywać się dym, wskazujący na powstanie ogniska. O przyczynach powstania ognia, trudno coś pewnego powiedzieć, tembardziej, że nie można było stwierdzić, czy chodnik był rewidowany. Stawianie jakichkolwiek hipotez nie jest wskazane, ponieważ może to wpłynąć na dochodzenie śledcze. Dalej komunikat zawiera dokładny opis katastrofy i akcji ratunkowej. O rozmiarach i skutkach katastrofy, ze względów niczem nie krępowanego śledztwa, nie wskazane jest stawianie przedwczesnych hipotez.

Posiedzenie senatu.

Warszawa, 27 września.

Na dzisiejszym posiedzeniu senatu, na wstępie odczytano interpelację lewicy w sprawie pożyczki zagranicznej.

Interpelacja w streszczeniu brzmi:

„Niżej podpisani senatorowie, komunikują, że minister skarbu nie uznał za stosowne przedstawić instytucji prawodawczej planu gospodarczego i finansowego państwa, aczkolwiek krąży wersje o działalności rządu w zakresie pożyczki zagranicznej.

Interpelanci zapytują czy minister skarbu nie chciałby natychmiast udzielić senatorom wyjaśnień w tej sprawie. Odpowiedzi na tę interpelację udzielił marszałek senatu, p. Trąpczyński, wyjaśniając, że prowadzi w tej sprawie rokowania z ministrem skarbu, i że minister skarbu może udzielić wyjaśnień dopiero ju-

Do natychmiastowej sprzedaży
PIŁA TASMOWA do drzewa 750 mm. koło waga 425 kg.
SHAPING—450 mm. skok, firmy Nischwitz ze śrubstakiem i foregełą, waga 1100 kg.
4 WENTYLATORY z motorkami 2,—0,6—0,68—0,75 PS. na 10 i 3—4 ogni.
5 SZLIFIEREK do tarcz szmerglowych 300 mm. 325-2
5 SZLIFIEREK elektrycznych 0,5 P.S. z wyłącznikiem.
5 SZLIFIEREK elektrycznych 0,75 P.S. bez wyłącznika.
100 SZTUK tarcz szmerglowych do pił drzewnych 300×10×25 mm.
Zakłady Przemysłowo-Handlowe
J. KRUSZYŃSKI, Sosnowiec, ulica Królewska Nr. 3.

KINO „ZAGŁOBA”

Od poniedziałku 24-go do niedzieli 30 września włącznie.
Pierwszy raz w Sosnowcu! Nadzwyczajny program!

„Potęga pokusy”

Przebiegający dramat życiowy o niezrównanej głębi uczucia w 6 aktach.
W roli popisowej słynna tragiczka LILI LAGOVER.

UWAGA: Chcąc przyjść z pomocą nieszczęśliwym sierotom po poległych ofiarach strasznego wypadku na kopalni „Reden” w Dąbrowie ofiarujemy 10 proc. z obrotu powyższego obrazu. Pomimo nadzwyczajnych kosztów za wydłużenie filmu i przeznaczenia 10 proc. na sieroty CENY MIEJSC ZWYKŁE.

Telegram!!!

Wkrótce ukaże się!

Telegram!!!

„Bajka o miłości” seria I

seria II „Milcz, serce, milcz...”

Jubileuszowy film w 2-ch serjach koryfeuszów
teatru Stanisławskiego w Moskwie.

tro, o ile obrady senatu przeciągną się do dnia jutrzejszego.

Bawaria przeciwko rzeszy niemieckiej.

Berlin, 27 września.

Zupełnie niespodziewanie, rząd bawarski mianował komisarzem generalnym von Kahra, znanego działacza monarchistycznego.

Powstało z tego powodu ogromne oburzenie wśród socjalistów i lewicy. Saksonia odpowiedziała na tę nominację przygotowaniami do wystąpienia socjal-demokratów. Pierwsze zarządzenie von Kahra wywołały jeszcze większe oburzenie. Pozwolił on mianowicie na wiece bojówkom nacjonalistycznym.

Zamordowanie posła.

Warszawa, 27 września.

W majątku swoim Ostrowik, powiatu mińsko-mazowieckiego, zamordowany został poseł Sadowski Ksawery, z klubu zw. lud. nar. Morderstwa dokonali dwaj zamaskowani zbrodniarze. Policja prowadzi energiczne śledztwo.

Akt kapitulacji.

Berlin, 27 września.

Proklamacja do narodu niemieckiego, podpisana przez prezydenta r z e s z y i wszystkich członków gabinetu rzeszy, brzmi między innymi:

„Dnia 11 stycznia wojska francuskie i belgijskie wbrew prawu i wbrew traktatowi obsadziły niemieckie terytorium zagłębia Ruhry. Od tego czasu mieszkańcy terytorium Ruhry i Nadrenji zmuszeni byli znosić największe cierpienia. (W tem miejscu odczyta wylicza rzekome ucięcia ludności).

Grozi poważne i wielkie niebezpieczeństwo, że w razie dal-

szego trwania Niemiec na dotychczasowej drodze niemożliwym będzie stworzenie uporządkowanej waluty i podtrzymanie życia gospodarczego, a przez to i zabezpieczenie egzystencji narodu. Ażeby utrzymać życie narodu i życie państwa stałym dziś wobec nieugiętej konieczności przetrwania walki.

Niemcy oświadczają gotowość poniesienia najcięższych ofiar materialnych na rzecz wolności obywateli niemieckich.

Wzywamy naród niemiecki aby w nadchodzącym okresie najcięższej duchowej i materialnej próby pozostał solidarny. Tylko w ten sposób unicestwimy wszelkie zamiary rozbioru Rzeszy, tylko w ten sposób utrzymamy honor i życie narodu, tylko w ten sposób odzyskamy wolność, będącą naszym nieprzedawnionym prawem.

Sytuacja w Zagłębiu Ruhry.

Berlin, 27 września.

„Vossische Zeitung” donosi z Gelsenkirchen, iż uchwała rządu Rzeszy o zaniechaniu biernego oporu w zagłębiu Ruhry została przyjęta przez ludność z pełnym spokojem.

Gazeta donosi, iż widoczne jest pewne odprężenie w sytuacji.

Marsz na stolicę.

Mediolan, 27 września.

Według doniesień z Sofji wojska powstańcze z południowej Bułgarii maszerują na stolicę państwa Sofję. Król przyjął dyktando misję gabinetu Cankoffa. Sobranie zostało rozwiązane. Wiadomość o zamianowaniu macedończyka Aleksandrowa ministrem spraw zagranicznych uważana jest przez prasę belgradzką za prowokację Jugosławii.

